

Prvá část

Od večeradla
po Getsemanskú
záhradu

Večeradlo

Na južnom svahu hory Sion, neďaleko zrúcaniny Dávidovho hradu, som videla veľkú budovu obklopenú stromami. V priestranom dvore tejto pevnej stavby som videla ďalšie domy. Bol tam dom kuchára a ďalší dom, v ktorom sa zdržiavala svätá Panna a zbožné ženy po Ježišovej smrti.

Keď sa budova dostala do vlastníctva dvoch členov veľrady, Nikodéma a Jozefa z Arimatey, bola schátraná. Hlavnú budovu prestavali a zariadili ju ako večeradlo, v ktorom cudzinci slávievali veľkonočné sviatky. V tomto dome kedysi bývali statoční Dávidovi vojvodcovia.

Večeradlo bolo bez okien: svetlo sa dostáva dnu otvormi v hornej časti múrov; zo stropu visí niekoľko lúčok. Počas sviatkov sa steny zakryjú až do polovice ozdobnými rohožami a kobercami a otvor v streche sa prekryje modrým závojom. Podobný záves oddeľuje hlavnú sieň od predsieň, do ktorej sa vchádza tromi vchodmi. Za hlavnou sieňou je miestnosť, do ktorej sa ukladá oblečenie a iné predmety, a uprostred stojí pec. V nej sa pečie nekvasený chlieb a veľkonočný baránok, no používa sa aj na pálenie kadidla a spaľovanie zvyškov pokrmov.

Večeradlo sa rozdelením – na predsieň, hlavnú sieň a vnútornú sieň – podobá chrámu zloženému z predsieni, svätyne a Svätyne svätých.

Miestnosti v inej časti budovy slúžili ako sklad veľkých náhrobných i stavebných kameňov a ako kamenárska dielňa, pretože Jozef z Arimatey vlastnil vo svojej domovine kvalitné kameňolomy a obchodoval s náhrobnými kameňmi, s opracovanými kameňmi a stĺpmi. Všetko sa spracovávalo pod jeho dohľadom.

Nikodém spolupracoval s Jozefom, obchodoval, inokedy vyrábala sochy a opracovával kameň.

Okrem sviatočných dní tu bol často, v sieni vytesával do kameňa obrazy a ornamenty.

Prípravy na Poslednú večeru

Ježiš poslal Petra a Jána so slovami: „Chodte a pripravte nám veľkonočnú večeru!“

(Lk 22,8)

(Zelený štvrtok, pred jeho umučením, 13. nisan, t. j. 29. marec, Ježiš mal bez jedného dňa 33 rokov a osemnásť týždňov.)

Videla som, ako v Betánii, v dome Šimona Malomocného, potom, čo dojedli, Mária Magdaléna pomazala Ježišovi hlavu. Táto scéna Judáša tak po-

horšila, že utekal do Jeruzalema, aby Pána vydal do rúk veľkňazom.

V ten istý deň poslal náš Pán krátko pred sviatím dvoch verných apoštolov, Šimona Petra a Jána, do Jeruzalema, aby pripravili veľkonočnú večeru vo večeradle. Ježiš im povedal, že na vrchu Sion stretnú človeka, ktorý bude niesť džbán vody. V jeho dome jedli veľkonočného baránka už minulý rok. Mali s ním ísť do tohto domu a povedať mu: „Majster ti odkazuje, že sa priblížil jeho čas a rád by jedol veľkonočného baránka u teba.“

Keď mu to povedia, on sa postará o všetko.

Obaja apoštoli sa pobrali do Jeruzalema a vystúpili na Sion. Išli cestičkou medzi stromami, popri potoku. Keď vyšli na vrchol hory, blízko večeradla stretli človeka, o ktorom im hovoril Ježiš. Odovzdali mu Majstrov odkaz a on hneď povedal, že Nikodém pripravil večeru, ale on nevedel pre koho, a teraz sa potešil, že ide o Ježiša. Ten muž sa volal Héli, bol švagrom Zachariáša z Hebronu. On dal vedieť Ježišovi, že Ján Krstiteľ zomrel.

Apoštoli si prezreli večeradlo, dohodli s Hélim posledné podrobnosti a potom sa s ním rozlúčili.

Prešli po moste a chodníkom lemovaným kríkmi sa vybrali k domu starého Simeona, kňaza, ktorý zomrel potom, čo Pána predstavili v chráme.

Teraz v jeho dome bývali jeho synovia. Niektorí z nich patrili medzi tajných Ježišových učeníkov.

Tu sa apoštoli rozprávali s jedným z nich, ktorý slúžil v chráme.

Všetci traja išli spolu smerom k dobytčíemu trhu, ktorý sa nachádzal severne od chrámu. Na južnej strane trhu som videla ohrady, v ktorých poskakovali milé jahniatka. Keď si z nich vybrali, Simeonov syn vošiel do ohrady, baránky sa o neho obtierali, akoby ho poznali. Vybral štyri baránky.

Troch baránkov priniesli do chrámu a jedného do večeradla.

Videla som, ako Peter a Ján v meste nakupovali a robili objednávky.

Prišli do domu Serafie, od ktorej dostali v zakrytých košoch potrebné náčinie a starodávny kalich. Ten použil Pán pri ustanovení Oltárnej sviatosti.

Ježiš odchádza do Jeruzalema

Judáš Iškariotský pripravil s farizejmi plán Ježišovho zatknutia. V Jeruzaleme mu dokonca ukázali žoldnierov, ktorí mali Ježiša zajať, a dozvedel sa aj všetky ostatné podrobnosti. Zradcu úplne ovládala závisť, chamtivosť a ctižiadostivosť napriek tomu, že dovedy v Pánovom mene liečil chorých a konal zázraky.

Medzitým sa Ježiš v Betánii rozlúčil so svojou matkou. Hovoril s ňou a povedal jej, že poslal Šimona Petra, apoštola viery, a Jána, apoštola lásky,

pripraviť veľkonočnú večeru. O Márii Magdaléne povedal: „Veľmi trpí, pretože nesmierne miluje, no jej bolesť ju pripravuje o rozum, lebo jej láska je ukrižovaná telom.“

Keď Ježiš oznámil najsvätejšej Matke, že jeho pozemské poslanie sa blíži ku koncu, a povedal jej, čo ho čaká, s pohnutím ho prosila, aby jej dovolil zomrieť spolu s ním. Pozorne ju počúval a potom ju napomenul, aby niesla svoju bolesť pokojne. On že vstane z mŕtvych a potom sa ukáže jej a apoštolom. Dokonca spresnil miesto, kde sa jej ukáže. Svätá Matka už potom neplakala, bola však veľmi smutná a ovládala svoju bolesť. Ježiš si ju nežne privinul na srdce a sľúbil jej, že v duchu s ňou bude sláviť veľkonočnú večeru a Oltárnu sviatosť.

Spasiteľ hovoril aj o tom, že ho Judáš zradí. Panna Mária sa za neho prihovárala.

Pán sa s láskou so všetkými rozlúčil a dal im posledné ponaučenia. Okolo obeda sa Ježiš s deviatimi apoštolmi a siedmimi učeníkmi vybral do Jeruzalema. Okrem Natanaela a Sílasa boli všetci z Jeruzalema a z okolia.

Cestou sa Spasiteľ s dojímavým výrazom v tvári prihováral apoštolom a povedal, že doteraz im dával chlieb a víno, ale dnes im dá aj svoje telo, svoju krv a všetko, čo má. Žiaľ, učeníci a apoštoli neboli schopní pochopiť hlbokú duchovnú hodnotu jeho slov a mysleli si, že hovorí o veľkonočnom baránkovi.

Na rázcestí sa učenici oddelili od apoštolov a prišli k večeradlu skôr. V predsieni zložili batohy s veľkonočnými obradnými rúchami a potom išli do domu Márie, Markovej matky. Peter a Ján sa stretli s Ježišom a apoštolmi v Jozafatovom údolí.

Nakoniec prišli do večeradla zbožné ženy.

Posledná večera

---

*„Keď sa zvečerilo, zasadol s Dvanástimi
za stôl.“* (Mt 26,20)

Vo večeradle si Ježiš a jeho spoločníci obliekli obradné rúcha a pripravili sa na slávenie večere.

Podľa židovského zvyku troch baránkov obetovali a zabili v chráme. Štvrtého obetovali a zabili v predsieni večeradla. Ten bol určený pre Ježiša a jeho apoštolov.

Zabitie tohto baránka bolo veľmi dojímavé. Pán učil o novej nadchádzajúcej dobe a o tom, ako sa napĺňa Mojžišova obeta a obeta veľkonočného baránka.

Okrem iného povedal, že baránok bol obetovaný tak ako kedysi v Egypte, „v krajine, z ktorej nás on vyvedie“.

Baránkovu krv zachytili do misky. Ježiš potom namočil do krvi yzopovú halúzku a ponatieral ňou veraje a závoru dverí večeradla a potom halúzku upevnil nad ne. Vtedy apoštoli a učenici zaspieva-

li žalm: „Blažení tí, čo idú cestou života bez poškrvny, čo kráčajú podľa zákona Pánovho. Blažení tí, čo zachovávajú jeho príkazy a celým srdcom ho vyhľadávajú. To sú tí, čo nepáchajú nepravosť a idú jeho cestami...“ Pán vravel anjelovi zhubcovi, aby nevstúpoval dnu, a povedal, že on sám je pravý veľkonočný Baránok. V ňom sa naplní nová obeta a začne sa nová doba, ktorá bude trvať až do konca sveta.

Keď dohovoriť, Ježiš nasledovaný apoštolmi vylial baránkovu krv na ohnisko a tým ho vysvätil za oltár. Celé večeradlo bolo vysvätené ako nový chrám.

Hneď potom sa apoštoli a učeníci rozdelili na tri skupiny, v každej bolo dvanásť ľudí a jeden ďalší, ktorý mal za úlohu predsedáť im.

Ježiš s dvanástimi apoštolmi mali miesto v hlavnej sieni večeradla. V dvoch bočných sieňach sa usadili dve skupiny učeníkov: jedna s Natanaelom ako predsedajúcim a druhá s Eliachimom, synom Kleofáša a Márie Héliho. On bol učeníkom Jána Krstiteľa.

Simeonov syn potom baránka pripravil a natiahol ho na ražeň. Predné nohy mal priviazané k priečnej drevenej tyči a zadné k ražňu. Takto pripravený baránok mi pripomínal Pána na kríži!

Každý pri stole dostal kus osúcha. Mäso rozdelili kosteným nožom. Kostí baránka neskôr spálili.

Pán rozkrájal druhého baránka, ktorého odniesli Panne Márii a zbožným ženám, ktoré boli v inej sieni. Svätá Panna mala radosť.

Hlavný stôl mal tvar polkruhu. Po Ježišovej pravici sedeli Ján, Jakub mladší a Jakub starší. Na konci stola bol Bartolomej a na opačnej strane Tomáš a Judáš Iškariotský. Po Pánovej ľavici boli Peter, Ondrej a Tadeáš, na druhej strane Šimon, Matúš a Filip. Judáš práve prišiel, nezúčastnil sa na obradoch vysvätenia, lebo sa zdržal s farizejmi.

Spasiteľ nalámal nekvasený chlieb a rozdal ho. Kus z neho si nechal. Potom druhýkrát požehnal víno a povedal:

„Vezmite a pite z plodu viniča, lebo ja z neho už nebudem piť, kým nepríde Božie kráľovstvo.“

Kým jedli, Ježiš bol k nim veľmi prívetivý, ale naraz sa zachmúril a vážnym hlasom povedal apoštolom:

„Jeden z vás ma zradí. Dnes tu so mnou večeria!“

Apoštoli boli otrasení a jeden po druhom sa vypytovali Ježiša:

„Pane, som to ja?“

Pán uprel zrak na Judáša, ktorý si namáčal chlieb v miske spolu s ostatnými apoštolmi, a dodal:

„Syn človeka odchádza tak, ako je napísané, ale beda tomu, kto ho zradí! Bolo by pre neho lepšie, keby sa nebol narodil!“

Peter a Ján sa ho plní obáv vypytovali:

„Kto je to?“

Ján, ktorý sedel po Ježišovej pravici, naklonil hlavu k Pánovi a v duchu počul, ako mu Ježiš hovorí:

„Je to ten, komu podám kúsok namočeného chleba.“

Nato Ježiš namočil chlieb do omáčky a s veľkou láskou ho podal Judášovi. Ján upokojil pohľadom Petra.

Judáš bol posadnutý zlým duchom. Po celý čas, kým večerali, videla som pri jeho nohách ležať malú potvoru, ktorá mu niekedy vystúpila až k srdcu.

Umývanie nôh

„Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať.“
(Jn 13,14)

Keď dojedli veľkonočného baránka, pomodlili sa slávnostnú modlitbu. Hneď potom kuchár s dvoma sluhami upratali stôl. Ježiš ich poprosil, aby do predsiene priniesli vodu.

Keď zostal s apoštolmi sám, znovu ich s láskou oslovil, hovoril im o svojom kráľovstve, o svojom návrate k Otcovi a že im zanecháva všetko, čo má. Potom hovoril o pokání, o spoznaní a vyznaní hriechov, o ľútosti a o očistení.

Pochopila som, že to, čo im hovorí, nejako súvisí s umývaním nôh. Videla som, že všetci, okrem Judáša, oľutovali svoje hriechy.

Keď Ježiš dohovoriť, poslal Jána a Jakuba mladšieho po nádoby s vodou, ktoré sluhovia priniesli do predsieni. Keď ich priniesli, Ježiš si opásal zásteru a prikázal apoštolom posadať si tak, aby im mohol umyť nohy.

Poslúchli ho, stoličky poukladali do polkruhu podľa poradia, v akom sedeli pri stole, a posadali si. Kým sa Ježiš prepásaval, apoštoli sa dohadovali, ktorý z nich je najväčší, pretože Ježiš sa vyjadril, že ich opustí.

Ježiš ich pokarhal a povedal, že on im slúžil a nikto nie je väčší než ostatní. Napomenul ich, aby ostali pokojní.

Kým im Pán umýval nohy, jeho srdce prekypovalo láskou k apoštolom. Keď prišiel k Petrovi, ten zvolal:

„Ty mi nikdy nebudeš umývať nohy!“

Ježiš mu odpovedal:

„Ak ti ich neumyjem, nebudeš mať so mnou podiel. Neskôr pochopíš, čo robím!“

Zdá sa mi, že ticho mu povedal:

„Šimon, ty si si zaslúžil, že môj nebeský Otec ti odhalil, kto naozaj som a kam idem. Len ty sám si to spoznal a vyslovil. Preto chcem na tebe postaviť svoju Cirkev a brány pekelné ju nepremôžu. Moja sila zostane v твоjich nástupcoch až do konca vekov.“

Vtedy ho Pán označil pred apoštolmi ako svojho námestníka, keď tu on už nebude.

Peter namietol:

„Pane, umy mi teda nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!“

Ježiš hovoril o umývaní nôh ako o očistení od každodenných hriechov, pretože nohy sa neustále dotýkajú zeme a pri neopatrnnej chôdzi sa zašpinia. Tento Pánov čin mal tak ako všetky ostatné hlboký duchovný význam a predstavoval rozhrešenie od hriechov. Lenže Peter ho považoval za príliš veľké poníženie. Nevedel, že onedlho sa Ježiš poníži dokonca až na smrť na kríži.

Keď Ježiš Šimonovi Petrovi umýval nohy, povedal:

„Ten, kto sa umyl, je už celý čistý a musí si umyť už len nohy. Vy ste čistí, ale nie všetci!“

Keď vyriekol tie slová, začal umývať nohy Judášovi. Nesmierne dojatý Ježiš urobil posledný pokus o jeho záchranu. Sklonil tvár k nohám Judáša Iškariotského, pošepkal mu, aby si dobre rozmyslel, čo robí, keďže už rok pripravuje zradu. Judáš sa tváril, že ho nepočuje, a ďalej sa zhováral s Jánom. Petra to pobúrilo a skríkol:

„Judáš, Majster sa s tebou rozpráva!“

Judáš vyhýbavo odvetil:

„Pane, kiež je ďaleko od mňa to, na čo myslíš!“

Ostatní nepočuli, čo Ježiš povedal, lebo hovoril ticho.

Judášova zrada bola príčinou najväčšej bolesti, ktorú musel Pán pretrpieť pri svojom umučení.

Keď Pán umýval nohy Jánovi a Jakubovi, hovoril o pokore, o tom, že ten, kto je sluhom všetkých, je najväčší a že majú nasledovať jeho príklad a umývať si navzájom nohy.

Ustanovenie Oltárnej sviatosti Starý obrad pohostinnosti

„Chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“
(Jn 6,51)

Po umývaní nôh kuchár na Pánov rozkaz prikryl stôl látkou, na ktorú rozprestrel červený obrus a naň ešte jeden biely, dierkovaný. Potom na stôl položil dva džbány, jeden s vodou a druhý s vínom.

Peter a Ján priniesli kalich, ktorý im dala Serafia, a postavili ho na stôl pred Ježiša. Vyzeralo to, ako by niesli svätostánok. Na stole som ešte videla oválny tanier s tromi nekvasenými chlebmi, bielymi a tenkými, v ktorých boli naznačené pravidelné ryhy.

Urobil ich tam Ježiš. Chleby zakryl a uložil ku chlebu, ktorý zvýšil z veľkonočnej večere. Videla som tam aj dva džbány, jeden s vodou a druhý

s vínom, a tri malé nádoby, jedna bola prázdna, v druhej bol hustý olej a v tretej riedky olej.

Ježiš išiel ustanoviť Oltárnu sviatosť, pričom vychádzal zo starého symbolického obradu bratskej lásky.

Neskôr, keď Pána priviedli pred Kajfáša, okrem iného ho obžalovali aj z kacírstva, pretože do veľkonočných obradov zaviedol nový obrad. Nikodém s Písmami v ruke však dokázal, že lámanie chleba a pitie z jedného kalicha bolo súčasťou starého obradu pohostinnosti a prejavom lásky a úcty k hosťom. Tento obrad bol v židovskej tradícii zaužívaný pri príchode i pri odchode hostí.

Pri stole sedel Pán medzi Jánom a Petrom. Dvere boli zavreté a v miestnosti vládla slávnostná atmosféra. Ježiš vtedy povedal apoštolom:

„Veľmi som túžil jesť s vami tento pokrm prv, než budem trpieť...“

Odokryl kalich, modlil sa a predniesol slávnostnú reč. Vysvetlil význam a postup slávnosti.

Potom požehnal chlieb a oleje a pozdvihol k nebu misku s nekvasenými chlebmi.

Misku položil na oltár a znovu ju zakryl. Vzal kalich, do ktorého Peter nalial víno a Ján vodu, Ježiš ho požehnal a pridal doň lyžičkou trochu vody.

S nesmiernou láskou, darujúc sám seba, Pán sa modlil a zdvihol kalich, aby ustanovil najsvätejšiu sviatosť.

Hneď ako položil kalich na oltár, nalámal chlieb, do ktorého naznačil ryhy, modlil sa a kúsky chleba poukladal do misky, pričom jeden kúsok vpustil do kalicha.

V tej istej chvíli som videla svätú Pannu, ako duchovne prijala Sviatosť. Pán sa ďalej modlil a rozprával.

Zdalo sa mi, akoby každé jeho slovo vnikalo ako duchovný oheň do srdc apoštolov.

Videla som, že keď počúvali jeho slová, všetci okrem Judáša boli vo vytržení.

Ježiš vzal misku s nalámaným chlebom a vyriekol slová premenenia:

„Vezmite a jedzte: toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás.“

Keď chlieb vkladal do úst apoštolom, ktorí k nemu pristupovali po dvoch, videla som, ako Judášova tvár potemnela. Kristovo telo prijal ako tretí. Pán mu položil chlieb na jazyk a pošepkal mu:

„To, čo chceš urobiť, urob čím skôr!“

Všetko bolo zaliate svetlom. Chlieb vchádzal apoštolom do úst ako čosi žiarivé a naplňal ich radosťou. Len Judáš ostal v sieni ako tmavý tieň. Kým Ježiš odriekal slová konsekrácie a Ján nalieval božskú krv do šiestich pohárov (vždy jeden pre dvojicu apoštolov), zradca vyšiel z večeradla a utiekol preč. Videla som troch diablov, ktorí ho sprevádzali.